

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoE/15/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815203469
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8815203469.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, právne zastúpený Advocate s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému F. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. XX, o vymozenie pohľadávky 200 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 9Er 331/2015-13 zo dňa 9.6.2015, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvého stupňa“) zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. R. Z. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zo dňa 26.1.2015 doručenú súdu dňa 16.4.2015.

Vychádzal zo zistenia, že v danom prípade právomoc rozhodcovského súdu konať bola založená formulárovou rozhodcovskou zmluvou, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa pri zmluvách o úvere, t.j. rovnakého druhu a neurčitého počtu. Rozhodcovská doložka v znení ako je uvedená v rozhodcovskej zmluve, v zmysle ktorej môže byť spotrebiteľovi nanútená právomoc rozhodcovského súdu, je podľa názoru súdu neprijateľná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a nebola spotrebiteľom individuálne vyjednaná. Z dôvodu absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy nemôže byť na podklade takejto zmluvy vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý by bol spôsobilým exekučným titulom. Na základe uvedeného súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený, ktorý navrhol uznesenie zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom a prekročenie rámca preskúmvacej činnosti. Preskúvaním materiálnej stránky má exekučný súd zisťovať, či sú splnené hmotnoprávne predpoklady exekučného titulu a nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu a musí sa obmedziť na také dôvody zastavenia exekúcie, ktoré majú povahu skutkovo zjavných dôvodov. Poukázal zároveň na skutočnosť, že oprávnený uzatvára s povinným rozhodcovskú zmluvu formou samostatného úkonu, a to na samostatnej listine. V článku 2 tejto zmluvy je daná právomoc Stáleho rozhodcovského súdu.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a dospel k záveru, že uznesenie je potrebné ako správne potvrdiť.

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej doložky. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3 Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul

rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.“ (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 3Cdo 146/2011, 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011).

Odvolačný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na spoločného stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia KS v Prešove z 27.9.2010, v zmysle ktorého „zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“. Na odklon od tohto stanoviska nie je dôvod ani v tomto prípade. Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej zmluve. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

Rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cca 470 km na rozhodcovské konanie je odradzujúca. (rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Oceano grupo editorial).

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

Je treba zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku v záujme dosiahnutia ochrany spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v

rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

Z uvedených dôvodov odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil uznesenie ako vecne správne vrátane osvojenia si dôvodov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.